

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Az átmeneti időszak vége előtt indított, folyamatban lévő polgári eljárásokat az uniós jog alapján fogják lefolytatni. Az európai igazságügyi portálon 2024 végéig még olvashatók lesznek az Egyesült Királyságra vonatkozó releváns információk, az országgal kötött kölcsönös megállapodás alapján.

Hogyan lehet bírósághoz fordulni?**Észak-Írország****1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?**

A következő bekezdések nagy vonalakban ismertetik Észak-Írország eljárás megkezdésére vonatkozó szabályozását. E tájékoztatónak azonban nem célja, hogy átfogó jogi összefoglalót adjon, és nem is tekinthető ilyennek. A részletes eljárási szabályokat a bíróságra vonatkozó szabályozások határozzák meg, és azokat – amennyiben lehetséges – alkalmazni kell.

Kevesen szeretnek bíróságra járni, és legtöbbször hajlandók a peren kívüli egyezség lehetőségével élni. Erre jogi támogatás nélkül, informális alapon (például találkozó, levélváltással vagy telefonon keresztül), vagy formálisabban, jogi képviselők vagy mediátorok segítségével is sor kerülhet. Csak akkor kell a bírósághoz fordulni, ha a megegyezés szerinti egyezséget nem tartják be.

A bírósági út észak-írországi alternatíváival kapcsolatos további információk megtalálhatók a [Law Centre \(NI\) weboldalán](#).

Ha keresetet kell indítani, meg kell állapítani az ügye tekintetében illetékességgel és hatáskörrel rendelkező bíróságot. Ha követelése polgári jogi jellegű, törvény alapján a High Courtoz (felsőbíróság) terjeszthető elő. Az ügyek többségét azonban a County Court (megyei bíróság) bírálja el, amelynek hatásköre jelenleg 30 000 GBP pertárgyértékig terjed. Észak-Írország közigazgatási bírósági körzetekre van osztva, és a Közigazgatási bíróságokra vonatkozó iránymutatás nyújt segítséget a megfelelő bíróság kiválasztásában. Az alapelv szerint az eljárást abban a közigazgatási bírósági körzetben kell megindítani, ahol az alperes lakóhellyel rendelkezik, vagy gazdasági tevékenységet folytat (bár elvileg az eljárás bármelyik körzetben megindítható). Közigazgatási [bíróságokra vonatkozó iránymutatás](#) letölthető az NICTS (Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat) weboldaláról. Amennyiben azonban általános kérdései vannak, forduljon az Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) ügyfélszolgálati csoportjához (+44 300 200 7812).

2 Van határideje a perindításnak?

Lásd az [Eljárási határidőkre vonatkozó](#) tájékoztatót.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

Lásd az 1. pontban adott választ és a [Joghatóságra](#) vonatkozó tájékoztatót.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

Főszabály szerint bárki saját jogán vagy jogi képviselő útján indíthat eljárást, illetve terjeszthet elő az eljárásban védekezést. Mindazonáltal akadnak ez alól kivételek, például a felsőbíróság előtt a cselekvőképtelen (például 18 év alatti) személy törvényes képviselőjének (next friend) vagy ügygondnokának (guardian ad litem) solicitor (ügyvéd) közreműködésével kell eljárnia. Jogi személynek szintén ügyvéd közreműködésével kell eljárnia, kivéve, ha a bíróság lehetővé teszi az ügyvezető számára, hogy képviselje a társaságot.

A bíróság engedélye lehet szükséges ahhoz, hogy valaki más helyett vagy nevében jelenjen meg.

Mind a felsőbíróság, mind a megyei bíróság szintjén a képvisellel nem rendelkező személyt elkísérheti egy képviselő, aki tanácsokat adhat és jegyzeteket készíthet. A bíróságok azonban feltételeket/korlátozásokat írhatnak elő annak biztosítása érdekében, hogy az eljárás megfelelő módon folyjon.

Európai uniós ügyvédek, jogászok, barristerek, stb. helyi jogászokkal együtt is eljárhatnak.

A felsőbíróság összetettebb ügyekkel foglalkozik, és a képvisellel nem rendelkező személyek helyzete inkább kivétel, mint szabály. Ugyanez vonatkozik a megyei bíróságokra is. A jogi képviselet azonban kevésbé jellemző a kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyekben. Ennek valószínűleg az az oka, hogy ezen ügyek döntőbírói eljárás tárgyát képezik, és a bírósági szabályok kevésbé formálisak. A követelés értéke azonban valószínűleg nem ad megfelelő támpontot arra, hogy szükséges-e a jogi képviselet. Néhány esetben az alacsony értékű követelések a felelősséggel vagy vétkes gondatlansággal kapcsolatban komoly kérdéseket vetnek fel. Ez az egyik oka annak, hogy Észak-Írországban a személyi sérüléssel kapcsolatos követelések kikerültek a kis értékű követelésekre vonatkozó eljárás alól.

Amennyiben nem kíván ügyvédet igénybe venni, úgy a nonprofit szektortól (például a Polgári Tanácsadó Szolgálatról [Citizens Advice Bureau]) vagy állami szervtől (például az Észak-ír Fogyasztói Tanácsról [Consumer Council for Northern Ireland]) kérhet tanácsot vagy segítséget.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervezethez?

Főszabály szerint a per megindításához megfelelő iratokat kell a megfelelő bíróság hivatalához a szükséges díj befizetésével együtt benyújtani. A bírósági hivatalok ügyfélfogadási ideje rendszerint 10.00-tól 16.30-ig tart.

A bírósági személyzet általános segítséget és tájékoztatást nyújthat az eljárásokkal kapcsolatban, azonban nem tudnak jogi tanácsot adni, vagy jogi képviselőt ajánlani.

Az Észak-ír Jogászegylet (Law Society of Northern Ireland) rendelkezik a helyi solicitor ügyvédek) jegyzékével, az Ügyvédi Kamara (Bar Library) pedig a helyi barrister ügyvédek tartja nyilván.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

A legtöbb kereseti kérelmet írásban, angol nyelven kell előterjeszteni. A szóbeli kérelmeket azonban az eljárás során lehet előterjeszteni.

Az iratokat jóváhagyás érdekében rendszerint az érintett bírósági hivatalhoz kell eljuttatni vagy postai úton kézbesíteni. Az iratokat azonban a jóváhagyást követően a bírósági szabályzatnak megfelelően kell kézbesíteni. Az irattól függően a kézbesítésre e-mailben, faxon, postai úton vagy személyesen kerülhet sor.

Ha tolmácsra vagy az iratok fordítására van szükség, rendszerint a feleknek, nem pedig a bíróságnak kell a költségeket viselniük.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadni az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A bíróságra vonatkozó szabályozás a különböző eljárásokban az iratok széles körének alkalmazását írja elő.

A felsőbbbíróság előtt a legtöbb per (például személyi sérülés, halál, család, vagyoni kár stb. miatti kártérítési követelés esetében) idézéssel kezdődik, amelyet a Central Office (Központi Iroda) és a Chancery Office (Kancelláriai Iroda) nevében a Front of House Office (Ügyfélszolgálati Iroda) bocsát ki. Az idézést illetékbélyeggel látják el és lepecsételik, a hivatal pedig megőrzi ezt az iratot, továbbá a lepecsételt, illetékbélyeggel ellátott eredeti példányt a szükséges számú lepecsételt példánnyal együtt visszaküldi.

Az idézést általános záradékkal (a követelés és a kért jogorvoslat jellegének rövid leírásával) vagy különös záradékkal (a követelés teljes körű bemutatásával) láthatják el.

A megyei bíróság előtt a legtöbb per magánjogi idézés (civil bill) útján indul. A magánjogi idézésnek tartalmaznia kell a felek teljes nevét és címét, valamint az illetékes közigazgatási bírósági körzetet. Az általános magánjogi idézésnek tartalmaznia kell a „21 napos költségeket”; ezek meghatározott költségek, ami azt jelenti, hogy ha az alperes a tartozást vagy a kártérítést, továbbá a 21 napos költségeket megfizeti, a per felfüggesztésre kerül. A követelés részleteit (köztük a releváns időpontokat és helyszíneket) a magánjogi idézés fogja magában foglalni.

Ha az ügye kis értékű követelés, akkor külön formanyomtatvány áll rendelkezésre, amely a [Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat weboldalán](#) érhető el.

A per előrehaladtával további iratok elkészítése válhat szükségessé. A bírósági személyzet ezen iratokkal kapcsolatban általános segítséget nyújthat, azonban, amint már fentebb említettük, nem nyújthatnak jogi tanácsadást, valamint nem tölthetik ki a formanyomtatványokat az Ön részére.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

Az illetékeket az idézés, a magánjogi idézés vagy a kis értékű követelés kiadásakor, valamint adott esetben a peres eljárás későbbi szakaszaiban kell megfizetni. A megfelelő formanyomtatványon rendszerint elhelyezik az illetékre vonatkozó elismervényt. A megyei bíróság szintjén ezt bármely bírósági hivatal elvégezheti.

Főszabály szerint a peresztés fél viseli az összes költséget: a saját és ellenfelének a költségeit. A felsőbbbíróság esetében a költségeket az elvégzett munka alapján értékelik. A megyei bíróságokon a követelés értékéhez igazodva sávosan változnak a költségek. Ez segít előre jelezni a pereskedés várható költségét, azonban a megyei bíróságok hatáskörébe tartozó egyes ügyekben a bíró szabadon mérlegelheti a költségeket.

Rendszerint az eljárás egyik fele javára ítélik meg a költségeket, illetve az egyik fél viseli azokat. Viselni kell majd a követelésével kapcsolatban az eljárás során felmerülő költségeket (például a tanúk költségeit, az útiköltségeket, a szakértői költségeket). Ha azonban pernyertes lesz, kérheti e költségek megtérítését.

Vegye figyelembe, hogy a kis értékű követelésekkel kapcsolatos ügyekben a költségeket csak akkor ítélik meg, ha bizonyíték van arra, hogy a felek egyike észszerűtlen magatartást tanúsított.

A határozatokat végrehajtó iroda (Enforcement of Judgments Office) felelős az Észak-Írországban hozott, pénz, javak és tulajdon visszaszerzésére vonatkozó polgári ítéletek végrehajtásáért, és segítséget nyújthat az Önt megillető összegek biztosítására irányuló törekvésekben, amennyiben pernyertes lesz, és a másik fél észszerű időn belül nem fizet. A határozatokat végrehajtó iroda (Enforcement of Judgments Office) szolgáltatásai illeték fejében vehetők igénybe. A határozatokat végrehajtó irodával kapcsolatos további információk az Észak-Írországi Bírósági és Törvényszéki Szolgálat weboldalán és A határozatok végrehajtására vonatkozó eljárások című tájékoztatóban találhatók.

Az ügyvédi díjakkal kapcsolatos megállapodások az ügyvédre és az ügyfélre tartoznak. Néhány esetben ütemezett kifizetés válhat szükségessé. Más esetekben a díjak teljes egészében az eljárás befejezésekor fizethetők.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Észak-Írországban jogszabályon alapuló rendszer vonatkozik a jogi költség állam általi megtérítésére (költségmentesség rendszere).

Bizonyos eljárások azonban ki vannak zárva a rendszerből (például a rágalmasítás), valamint az anyagi helyzet és a rászorultság vizsgálatára is sor kerül.

A költségmentesség nem vonatkozik a megítélését megelőzően felmerült költségekre.

A költségmentesség rendszerével kapcsolatos további tájékoztatás a Költségmentesség oldalakon és az Észak-Ír Jogászegylet weboldalán található.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A kis értékű követelésre vonatkozó keresetlevél, magánjogi idézés vagy idézés az elévülés szempontjából jelöli az eljárás megkezdését.

Ha jogszabály formanyomtatványt ír elő, bármely, a pertárgyat nem érintő, és nem félrevezető eltérés nem fogja érvényteleníteni a formanyomtatványt, és a hiba módosítással orvosolható.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbebocsátkozás határidejéről)?

A peres eljárásra különböző határidők vonatkoznak, és bár a bírósági személyzet megválaszolhat bizonyos kérdéseket, nem fogják a per egyes szakaszait nyomon követni.

A felsőbbbíróságon a felperesnek a beadványok lezárultát követő 6 héten belül, vagy a bíróság által engedélyezett egyéb határidőn belül kell a tárgyalás kitűzését kérnie, és az illetéket a tárgyalás kitűzésének kérésakor kell megfizetni. A felperes a tárgyalás kitűzésére vonatkozó kérésről köteles a perben részes további feleket értesíteni. A tárgyalásra való készen állásra vonatkozó igazolást (certificate of readiness) a személyi sérülésekkel és orvosi műhibákkal kapcsolatos perekben a tárgyalás vagy felülvizsgálat időpontjának megadása előtt kell benyújtani.

Ha perbe bocsátásról szóló okirat (memorandum of appearance) benyújtására, illetve kézbesítésére nem kerül sor, vagy az alperes nem terjeszt elő érdemi védekezést, a felperes közigazgatási eljárás útján biztosíthatja az ítéletet (ugyanakkor a kártérítés meghatározásához nem szükséges a Master [bírói hivatalnok] előtt megjelennie).

A megyei bíróság előtt a felperesnek tárgyalásra való készen állásra vonatkozó igazolást kell benyújtania, ha az alperes védekezési szándékát tartalmazó iratot nem kézbesített. Ha az igazolást 6 hónapon belül nem nyújtják be, a felek kötelesek a bíró előtt megjelenni, aki utasításokat adhat az eljárás jövőbeli folytatására. Ha védekezési szándékot tartalmazó irat kézbesítésére nem kerül sor, a felperes közigazgatási eljárás útján biztosíthatja az ítéletet (ugyanakkor a kártérítés meghatározásához nem szükséges a körzeti bíró előtt megjelennie).

A kis értékű követelésekkel kapcsolatos perben az alperesnek rögzített határidő (return date) áll rendelkezésre ahhoz, hogy válaszoljon a követelésre, amely rendszerint attól a naptól számított 21 nap, hogy a bírósági hivatal megkapta a kereseti kérelmet. Ha az alperes ellentmondást (Notice of Dispute) terjeszt elő, akkor a per a bíró elé kerül tárgyalásra. Ha nem érkezik ellentmondás, a felperes közigazgatási eljárás útján is beszerezheti a határozatot (ugyanakkor a kártérítés összegének meghatározásához szükséges lehet a bíró előtti megjelenés).

Kapcsolódó linkek

[Észak-ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

[Észak-írországi Jogi Szolgálat Hivatala \(Northern Ireland Legal Services Agency\)](#)

Utolsó frissítés: 27/09/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.